

ÅRSRAPPORT 2018

HANSA BORG BRYGGERIER AS

Org.nr 876 862 522

Styrets beretning

Resultatregnskap, balanse og kontantstrømanalyse

Noter til regnskapet

Revisors beretning

HANSA BORG BRYGGERIER AS

RESULTATREGNSKAP

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2018	2017
Salgsinntekter		2 550 465	2 367 845
Særavgifter til staten		-1 539 270	-1 409 475
Andre inntekter		1 440	4 069
Driftsinntekter	16,19	1 012 634	962 439
Varekostnad	4,16,17	430 216	385 437
Lønn og sosiale kostnader	11,14	284 495	281 415
Avskrivninger	1,2	66 146	62 853
Andre driftskostnader	14, 16	164 502	169 331
Sum driftskostnader		945 359	899 035
Driftsresultat		67 276	63 403
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		3 477	3 209
Andre finansinntekter		3 536	11
Nedskrivning av finansielle eiendeler	3	-26 320	0
Rentekostnader	4	-7 116	-8 459
Andre finanskostnader		-465	-6 758
Sum finansposter		-26 887	-11 997
Resultat før skattekostnad		40 389	51 406
Skattekostnad	8	-14 874	-11 478
Årsresultat		25 515	39 928
Anvendelse av årsresultat			
Til utbytte		0	25 000
Overført til annen egenkapital		25 515	14 928
Sum anvendelse		25 515	39 928

HANSA BORG BRYGGERIER AS

BALANSE PR 31.12.

	Note	2018	2017
ANLEGGSMIDLER			
Varemerker		26	52
Goodwill		2 416	3 863
Immaterielle eiendeler	1	2 442	3 914
Varige driftsmidler			
Tomter/bygninger og annen fast eiendom		211 482	216 515
Maskiner, inventar og transportmidler		219 669	225 591
Sum varige driftsmidler	2	431 152	442 106
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i datterselskaper	3	44 067	70 387
Aksjer i andre selskaper		65	65
Pensjonsmidler	11	1 899	1 964
Fordringer på selskap i samme konsern	5, 18	22 018	23 856
Andre langsiktige fordringer	18	47 441	32 190
Sum finansielle anleggsmidler		115 489	128 461
SUM ANLEGGSMIDLER		549 083	574 482
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning	17	74 620	74 618
Fordringer			
Kundefordringer	18	178 900	190 887
Fordringer på selskap i samme konsern	5,18	1 001	2 014
Andre fordringer		6 409	3 140
Sum fordringer		186 310	196 041
Bankinnskudd, kontanter og lignende	6	118 296	52 068
SUM OMLØPSMIDLER		379 226	322 727
SUM EIENDELER		928 309	897 209

HANSA BORG BRYGGERIER AS

BALANSE PR 31.12.

EGENKAPITAL OG GJELD

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	9,10	1 000	1 000
Overkurs	9,10	200	200
Annen innskutt egenkapital	9,10	10 540	8 730
Sum innskutt egenkapital		11 740	9 930
Annen egenkapital	10	188 514	162 999
Sum opptjent egenkapital		188 514	162 999
SUM EGENKAPITAL		200 254	172 929
 GJELD			
Pensjonsforpliktelser	11	7 966	13 573
Utsatt skatt	8	13 291	15 058
Sum avsetning for forpliktelser		21 256	28 630
Pantegjeld	4, 7, 12	81 000	101 000
Gjeld til selskap i samme konsern	5,7	78 196	78 196
Annen langsiktig gjeld	7	600	600
Sum annen langsiktig gjeld		159 796	179 796
SUM LANGSIKTIG GJELD		181 052	208 426
Leverandørgjeld		98 749	72 063
Betalbar skatt	8	17 181	11 969
Skyldige offentlige avgifter		224 791	224 433
Avsatt utbytte		0	25 000
Annen kortsiktig gjeld	7	206 281	182 389
SUM KORTSIKTIG GJELD		547 003	515 854
SUM GJELD		728 055	724 280
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		928 309	897 209

Bergen, 13.februar 2019

Ulf Werner Andersen
Styreleder

Lars Jensen
Nestleder

Hanne Egenæss Wiig

Thomas M. Frogner

Hans Savonije

Kristine Pollen Briså

Helge Einar Gjøen

Jan Mæhre

Janne Reisæter

Einar Schmidt

Lars N. Giil
Administrerende direktør

(Beløp i 1000 kr)

HANSA BORG BRYGGERIER AS

ÅRSRAPPORT 2018

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	40 389	51 406
- Periodens betalte skatt	-11 969	-32 161
+/- Tap/gevinst ved salg driftsmidler	-188	-642
+ Ordinære avskrivninger	66 146	62 853
+ Nedskrivning aksjer i datterselskaper	26 320	0
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensj.ordn	-5 542	1 249
+/- Endring i varelager	-2	-13 198
+/- Endring i kundefordringer	11 987	5 818
+/- Endring i leverandørgjeld	26 686	-7 411
+/- Endring mellomværende konsernselskaper	2 851	-4 559
+/- Endring andre tidsavgrensingsposter	5 730	-4 929
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	162 408	58 425
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	188	963
- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretal	0	-6 833
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-53 718	-91 691
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-53 530	-97 561
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+/- Endring mellomværende konsernselskaper		0
+ Innbetalinger ved opptak langsiktig gjeld		0
- Utbetaling av utbytte	-25 000	-65 000
+ Innbetaling av konsernbidrag fra morselskap	2 350	2 350
- Utbetalinger nedbetaling langsiktig gjeld	-20 000	-20 000
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-42 650	-82 650
= Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	66 228	-121 786
+ Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	52 068	173 854
= Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	118 296	52 068

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og avslag. Særavgift til staten inkluderes i salgsinntektene og trekkes ut på egen linje i resultatregnskapet. Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert sine produkter til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av produktet. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko knyttet til tap og ukurans er overført til kundene. Erfarte historiske data anvendes for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og retur på salgstidspunktet.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktig gjeld og langsiktige fordringer klassifiseres likevel ikke som kortsiktig gjeld eller omløpsmidler.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Immaterielle eiendeler og goodwill

Goodwill har oppstått i forbindelse med kjøp av datterselskap og avskrives over forventet levetid.

Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at slike utgifter balanseføres når og fra det tidspunkt det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig. Balanseførte immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet levetid.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid dersom de har en kostpris som overstiger TNOK 15. Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varelager

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. For råvarer er gjenanskaffelseskost brukt som tilnærming til virkelig verdi. For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønnskostnader, andre direkte kostnader og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Virkelig verdi er estimert salgspris fratrukket kostnader for ferdigstilling og salg.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

REGNSKAPSPRINSIPPER

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrig påregnelig tapsrisiko. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien for forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler som er omløpsmidler) vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger resultatføres som annen finansinntekt.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Utenlandsk valuta

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Realiserte og urealiserte kursgevinster og kurstap klassifiseres som finansielle poster.

Finansielle instrumenter

Selskapet kan benytte ulike finansielle derivater i forbindelse med styring av finansiell risiko. Selskapet anvender derivater kun for sikringsformål. Gevinst og tap på sikringsforretninger som ikke tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring resultatføres. Sikringsforretninger dokumenteres i henhold til kravene etter god regnskapsskikk både hva gjelder beskrivelse av type instrument som benyttes, hva som skal sikres og beregning av sikringseffektivitet. Sikringsforretninger i selskapet klassifiseres som kontantstrømsikring som sikrer fremtidige forventede transaksjoner/kontantstrømmer. Sikringen anvendes til å redusere risiko knyttet til renter.

Markedsbidrag

Markedsbidrag til kunder har ulik karakter.

Disse bidragene blir periodisert i takt med inntektene de knytter seg til. For aktivitetsbaserte bidrag blir disse kostnadsført i takt med utførelse av aktiviteten.

I tillegg kan selskapet gi kundene lån og husleiegarantier.

Avsetning til tap på markedsbidrag/lån gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av den enkelte kontrakt.

Kostnadsføringsprinsipp

Utgifter kostnadsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt (sammenstillingsprinsippet).

Urealisert tap resultatføres (forsiktighetsprinsippet)

Pensjoner

Konsernet har pensjonsordninger som omfatter alle fast ansatte. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Hovedordningen for de ansatte er en innskuddsplan.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt.

Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering.

Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

REGNSKAPSPRINSIPPER

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reserveres i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skatt på avgitt konsernbidrag som føres som økt kostpris på aksjer i datterselskap, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Konsernregnskap

Hansa Borg Bryggerier AS og dets datterselskaper inngår i konsolideringen til Hansa Borg Holding AS. Hansa Borg Bryggerier AS har benyttet seg av unntaksregelen i Regnskapslovens § 3-7 første ledd om unntak for morselskap i underkonsern til å utarbeide konsernregnskap

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Angivelse av beløp i notene

Alle beløp i notene er angitt i TNOK med mindre annet er særskilt opplyst.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 1 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler	Varemerke	Goodwill	Sum
Anskaffelseskost 1.1.18	9 064	173 762	182 826
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.18	9 064	173 762	182 826
Akkumulerte avskrivninger 1.1.18	9 013	169 900	178 913
Årets avskrivninger	25	1 447	1 472
Akkumulerte avskrivninger 31.12.18	9 038	171 347	180 385
Balanseført verdi 31.12.18	26	2 416	2 442

Forventet økonomisk levetid	10 år	20 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Avskrivningstid for goodwill er basert på generelle vurderinger, samt konkrete kalkyler knyttet til kjøp av godt innarbeidede virksomheter (Hansa/Borg/Christianssands Bryggerier).

Goodwill fordelt på virksomhetskjøp

	Kjøpsår/ Avskrtid	Årets avskrivning	Bokført verdi pr 31.12.18
Hansa Bryggerier	1997/22	1 447	2 416
Sum		1 447	2 416

Note 2 Varige driftsmidler

	Tomter/bygninger og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost pr 01.01.18	455 285	1 437 104	1 892 388
Tilgang driftsmidler	3 041	50 677	53 718
Avgang driftsmidler		0	0
Anskaffelseskost 31.12.18	458 326	1 487 781	1 946 106
Akkumulerte avskrivninger 1.1.18	238 769	1 211 513	1 450 282
Årets avskrivninger	8 075	56 599	64 674
Akkumulerte avskrivninger 31.12.18	246 844	1 268 112	1 514 956
Bokført verdi pr. 31.12.18	211 482	219 669	431 152
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	
Økonomisk levetid	20-50 år	3-15 år	

Opplysninger om ikke balanseførte leieavtaler (operasjonelle leieavtaler)	Maskiner inventar, mv
Årlig leie	4 026
Leieavtalens varighet	5 år

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 3 Datterselskap

Hansa Borg Bryggerier AS og dets morselskap Hansa Borg Holding AS eier 100% av Clausthaler ekte øl uten alkohol DA og 100 % av Hansa rett på smak DA. Det har ikke vært noen virksomhet i disse selskapene i 2018. Det er ikke innskutt selskapskapital i disse selskapene, og bokført verdi er kr 0. Selskapene er registrert kun for å beskytte merkenavnene som fremgår av selskapsnavnet.

Selskap	Kontorsted	Eierandel	Årets resultat	Egenkapital	Årets nedskrivning	Bokført verdi
Nøgne Ø	Grimstad	64 %	-5 718	30 095	21 829	37 816
Austmann Bryggeri AS	Trondheim	50 %	-5 601	4 934	4 491	6 221
Olden Brevatn AS	Oldedalen	100 %	-682	-615	0	30
Sum totalt					26 320	44 067

Både Nøgne Ø og Austmann Bryggeri AS har levert svake resultater i 2018. Forventning om fremtidige kontantstrømmer for disse investeringene har dermed endret seg. Det er foretatt en nedskrivningsvurdering med utgangspunkt i en DCF-modell med nye forutsetninger for å beregne forventet fremtidige kontantstrømmer på hvert av selskapene. Dette har medført nedskrivninger av aksjeverdiene som vist i tabellen ovenfor.

Note 4 Finansiell markedsrisiko

Markedsverdier på derivater	2018	2017
Valutaterminkontrakter	0	0
Rentebytteavtaler	0	-3 058
Sum	0	-3 058

Valutarisiko

Selskapets valutarisiko knytter seg utelukkende til kjøp av råvarer i utenlandsk valuta. I tråd med selskapets sikringsstrategi har selskapet normalt benyttet valutaterminkontrakter for å sikre mellom 30 % og 70 % av forventet årlig innkjøp i utenlandsk valuta. Denne strategien ble fraveket fra mai 2018

Sikringsbokføring er historisk blitt benyttet for valutaterminkontraktene (kontantstrømsikring). I samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsføres ikke sikringsobjektet (fremtidige varekjøp) eller verdiendring på sikringsinstrumentet (valutaterminkontrakter). Realiserte og urealiserte gevinster og tap resultatføres først når varekjøpene påvirker resultatregnskapet. I 2018 har selskapet ingen utestående valutaterminer ved årsslutt.

Renterisiko

Total rentebærende pantegjeld per 31.12. er TNOK 81.000. Selskapet benyttet frem til november 2018 en rentebytteavtale til fastrente på langsiktig gjeld. Rentebytteavtale er ikke videreført, og per 31.12. har selskapet hadde ingen slik avtale.

Note 5 Konsernmellomværende

Fordringer

	2018	2017
Kortsiktig fordring på Olden Brevatn AS	761	2 014
Kortsiktig fordring på Austmann Bryggeri AS	240	0
Langsiktig fordring på Olden Brevatn AS	22 018	23 856
Fordringer på Olden Brevatn AS	23 019	25 870

Gjeld

	2018	2017
Langsiktig gjeld til Hansa Borg Holding AS	78 196	78 196
Sum gjeld til Hansa Borg Holding AS	78 196	78 196

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 6 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Selskapet har ingen bundne betalingsmidler per 31.12. Det er stilt bankgaranti på MNOK 20,5 for dekning av skyldig skattetrekk. Per 31.12. var skyldig skattetrekk MNOK 8,3.

Selskapet har inngått konsernkontoavtale med DNB der også morselskapet inngår i ordningen.

Ordningen inkluderer i tillegg til bankinnskudd i NOK også flere utenlandske valutaer.

Hansa Borg Bryggerier er konsernspissen i ordningen. I konsernkontoordningen inngår datterselskapet Olden Brevatn AS.

Selskapet har sammens med morselskapet en total kredittamme på kr 65 mill. på konsernkonto per 31.12.2018.

Pr. 31.12.2018 er det ikke brukt noenting av denne rammen.

Note 7 Gjeld

Beskrivelse langsiktig gjeld

Långiver	Saldo 31.12.178	Avdrag og forfall					2023 og senere
		2019	2020	2021	2022	2023	
DnB	81 000	20 000	20 000	20 000	20 000	1 000	0
Sum pantegjeld	81 000	20 000	20 000	20 000	20 000	1 000	0
Annen langsiktig gjeld	600	0	0		0	0	600
Sum annen langsiktig gjeld	600	0	0	0	0	0	600

Morselskapet Hansa Borg Holding AS og selskapet har covenantskrav knyttet til langsiktig gjeld og innvilget kassekreditt i DNB. Det kreves at konsernets netto rentebærende gjeld (med fradrag for ansvarlig lån og bankinnskudd) dividert på EBITDA er mindre enn 4,0 per 31.12. Tilsvarende er det krav til at bokført egenkapital på konsernet ikke utgjør mindre enn 20,0 % av totalkapitalen per 31.12.2018. Ved utgangen av 2018 er disse kravene er innfridd.

Selskapet har langsiktig gjeld til morselskapet Hansa Borg Holding AS(note 5). Det er ikke avtalt noen konkret nedbetalingsplan på dette lånet.

Spesifikasjon annen kortsiktig gjeld

	2018	2017
Skyldig ferielønn og andre sosiale kostnader	23 150	23 247
Skyldig markedsstøtte Utelev og Dagligvare	148 473	142 413
Avsetning for påløpte kostnader (bonus, renter, andre avsetninger)	34 659	16 729
Sum annen kortsiktig gjeld	206 281	182 389

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 8 Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

	2018	2017
Midlertidige forskjeller		
Varige driftsmidler	68 397	69 541
Varelager	2 585	7 893
Fordringer	-4 191	-3 500
Gevinst-/tapskonto	3 802	4 752
Avsetning for forpliktelser	-10 181	-13 219
Netto midlertidige forskjeller	60 413	65 468
3 % av regnskapsmessig utbytte under fritaksmetoden.		
Grunnlag for utsatt skatt	60 413	65 468
22% utsatt skatt (2018)	13 291	15 058
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel		
Utsatt skatt i balansen	13 291	15 058
Grunnlag for betalbar skatt	2018	2017
Resultat før skattekostnad	40 389	51 406
Permanente forskjeller	26 906	757
Tilbakeføring av inntektsført utbytte		
Grunnlag for årets skattekostnad	67 295	52 163
Endring i midlertidige forskjeller	5 054	-4 643
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	72 349	47 520
Motatt konsernbidrag	2 350	2 350
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	74 699	49 870
Fordeling av skattekostnaden		
23 % av grunnlag for betalbar skatt	16 640	11 405
For lite/mye avsatt i fjor	-	-
Sum betalbar skatt	16 640	11 405
Endring i utsatt skatt grunnet endret skattesats	-604	-655
Endring i utsatt skatt	-1 163	1 114
Sum skattekostnad	14 874	11 864
Avstemming av skattekostnaden		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	40 388	51 406
23 % av resultat før skatt	9 289	12 338
Skattekostnad i resultatregnskapet	14 874	11 864
Differanse	5 584	(473)
Differansen består av følgende:		
23 % av permanente forskjeller	6 188	182
Endring i utsatt skatt grunnet endret skattesats	-604	-655
Sum forklart differanse	5 584	(473)
Skattekostnad beregnet	14 874	(473)
For mye beregnet skatt i 2016	0	-386
Skattekostnad i resultatregnskapet	14 874	(859)
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt 23 % av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	16 640	11 405
Skattevirkning av konsernbidrag	541	564
Betalbar skatt i balansen	17 181	11 969

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 9 Aksjekapital

	Antall aksjer	Pålydende	Bokført verdi
Aksjekapitalen består av:	29 064 830	0,03440584	1 000

Selskapet har kun én aksjeklasse og alle aksjer har like rettigheter.

Selskapet er per 31.12. eid 100 % av Hansa Borg Holding AS.

Styremedlem Hanne Egenæss Wiig eier aksjer indirekte i konsernet gjennom aksjer i selskapet Borg Invest AS. Styremedlem Hans Savonije eier aksjer indirekte i konsernet gjennom aksjer i Royal Unibrew AS. Det er ellers ikke eiet aksjer eller rettigheter til aksjer per 31.12. av administrerende direktør, medlemmer av styret, ledende ansatte eller nærstående til disse.

Note 10 Egenkapital

Årets endring i egenkapital	Aksje-kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 1.1.	1 000	200	8 730	162 999	172 929
Årets resultat				25 515	25 515
Mottatt konsernbidrag etter skatt			1 809		1 809
Utbytte					0
Egenkapital 31.12.	1 000	200	10 539	188 514	200 254

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Hovedordningen for de ansatte (unntatt delvis uføre) er en innskuddsbasert kollektiv ordning, der forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringselskap. Gjenværende pensjonsforpliktelser (ytelsesbaserte ordninger) knyttet til delvis uføre, øvrige driftspensjoner, lederavtale samt AFP- og gavepensjonister, er aktuærberegnet og balanseført. Disse ordningene finansieres over selskapets drift. Enkelte av ordningene har en overfinansiering, disse er vist brutto i balansen i henhold til god regnskapsskikk. Overfinansieringen er sannsynliggjort ved at fremtidige netto pensjonskostnader vil føre til en reduksjon av overfinansieringen i fremtiden.

Selskapet har en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonskostnader er presentert som lønnskostnad i resultatregnskapet.

Netto pensjonskostnad	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 601	1 093
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	657	738
Avkastning på pensjonsmidler	-532	-624
Estimatavvik	813	306
Administrasjonskostnader	183	197
Resultatført planendring	-175	
Arbeidsgiveravgift	276	201
Netto pensjonskostnad ytelsesordninger	2 823	1 911

Avstemming av årets pensjonskostnad	2018	2017
Netto forpliktelse per 1.1.	-11 609	-10 360
- Netto forpliktelse per 31.12. ytelsesordninger	6 067	11 609
Utbetalinger pensjon inkl. arbeidsgiveravgift	8 365	661
Netto pensjonskostnad ytelsesordninger	2 823	1 910

Netto pensjonsmidler	Sikret ordning	
	2018	2017
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12. sikret ordning	13 400	17 565
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12. sikret ordning	-13 678	-17 879
Estimatavvik sikret ordning	-1 620	-1 650
Arbeidsgiveravgift sikret ordning		0
Netto pensjonsmidler ytelsesordninger	-1 898	-1 964

	2018	2017
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	7 908	19 193
Estimatavvik	-1 058	-8 327
Arbeidsgiveravgift	1 115	2 706
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	7 965	13 572

Økonomiske forutsetninger:	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,30 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,30 %	4,00 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	2,50 %
Årlig forventet G-regulering	2,50 %	2,25 %
Årlig forventet regulering pensjoner under utbetaling	0,80 %	0,40 %
Antall aktive	4	5
Antall pensjonister	30	37

De aktuærmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 12 Pant og garantier

Garantiansvar	2018	2017
Pantsikrede garantistillelser til kunder	40 455	29 675
Kausjonsansvar	0	0
Sum garantiansvar	40 455	29 675

Selskapets bankforbindelse har stillet garanti for skyldig skattetrekk med MNOK 20,5.

Selskapet har sammen med morselskapet 100 % eierandeler i tre DA-selskaper. Ovenfor er det ikke medregnet solidaransvar knyttet til disse. Per balansedato var det ikke påløpt noe ansvar vedrørende disse andelene.

Pantesikret gjeld	2018	2017
Pantesikret gjeld	81 000	101 000

Gjelden er sikret i panteobjekt med følgende bokførte verdier:

Tomter/bygninger og annen fast eiendom	211 482	216 515
Maskiner, inventar og transportmidler	219 669	225 591
Varebeholdning	74 620	74 618
Kundefordringer og kundelån	226 340	223 076
Sum bokført verdi av panteobjekt	732 111	739 800

Note 13 Miljø

Fylkesmannens miljøvernnavdelinger gir utslippstillatelser til selskapets virksomhet. Her er det satt grense på mengde avløpsvann, temperatur og KOF-innhold i avløpsvann. KOF er et uttrykk for organisk materiale i avløpsvannet. Vi har ikke mottatt bøter, pålegg eller erstatningskrav på grunn av brudd på miljøbestemmelser i 2018 for noen av virksomhetene i selskapet. Det har ikke vært foretatt nedskrivninger på driftsmidler grunnet miljøforhold.

Følgende miljø- og særavgifter forholder selskapet seg til:

- Stortingets miljøavgifter på emballasje jfr. Forskrift om retursystemer for emballasje til drikkevarer av 10.12.93 – avgift på glass og boks.
- Medlemsskap i Materialretur, et selskap for innsamling og gjenvinning av emballasje – en avtale mellom Miljøverndepartementet og industrien. Her innbetales de til en hver tid avtalte avgifter på plast, kartong, drikkekartong, bølge- og massiv papp, glass (flasker) og metall (bokser, kapsler).
- Ved innlevering av spesialavfall (olje, kjemikalier, kjølere osv) innbetaler vi den til enhver tid gjeldende avgift.

Iverksatte tiltak som forhindrer eller reduserer sannsynligheten for miljøskader er glattvannstanker, utjevningsbasseng, mask- og berme installasjoner, avfallssortering og kurs – og opplæringstiltak rettet mot miljøforhold.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 14 Lønnskostnader, honorarer etc.

Lønnskostnader	2018	2017
Lønn	204 818	195 799
Arbeidsgiveravgift	33 282	32 274
Pensjonskostnader	16 370	15 649
Andre ytelser	30 025	37 694
Sum lønnskostnader	284 495	281 415

Selskapet har hatt gjennomsnittlig 346,5 årsverk i 2018 mot 357 i 2017.

Av pensjonskostnader utgjør TNOK 2.823 (mot 1.910 i 2017) kostnad relatert til ytelsesbaserte ordninger, se note 11.

Ytelser til ledende personer:

Tidligere adm.direktør fratrådte i mai 2018, og ny adm.direktør overtok stillingen fra samme tidspunkt.

Tidligere administrerende direktør har fått en samlet godtgjørelse i 2018 på 13.163 tnok. Dette inkluderer lønn for 2018 inklusive feriepenge mv., samt etterlønn i ett år, og utløsning av rettigheter i driftspensjonsordning for lønn over 12G og opptjent langsiktig bonus. Samlet godtgjørelse for lønn og bonus i 2017 utgjorde 3.960tnok.

Ny administrerende direktør har fått en samlet godtgjørelse for perioden fra mai 2018 og ut året på 1.666tnok.

Administrerende direktør har ingen bonusordning.

Det er ikke pr 31.12.2018 ikke avtale om etterlønn ved fratredelse.

Pr 31.12 er det avsatt, ikke utbetalt 0,3 mill i bonus til 4 personer i ledergruppen.

Det er ikke gitt andre lån/sikkerhetsstillelser til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter.

Samlet styregodtgjørelse i 2018 er kostnadsført med 1.790tnok mot 1.410tnok i 2017

Honorar til revisor (eksl. mva)

	2 018	2 017
Lovpålagt revisjon	854	1 009
Andre attestasjonstjenester	20	27
Skatterådgivning	105	122
Øvrige tjenester inkl. diverse rådgivning	10	101
Totalt	990	1 259

Note 15 Betingede utfall

Selskapet er ved regnskapsårets slutt ikke kjent med vesentlige forhold med betingede utfall som skulle vært hensyntatt i årsregnskapet eller informert om i noter til regnskapet.

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

Note 16 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte og mellomværende med konsernselskaper

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 14, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 5.

Transaksjoner mellom konsernselskaper

Hansa Borg Bryggerier AS har en kortsiktig fordring på datterselskapet Nøgne Ø Det Kompromissløse Bryggeri AS på TNOK 1.521 per 31.12.2018 og en kortsiktig gjeld til samme selskap på TNOK 807.
Hansa Borg Bryggerier AS har en kortsiktig fordring på datterselskapet Austmann AS på TNOK 889 per 31.12.2018 og en kortsiktig gjeld til samme selskap på TNOK 537. Dette knytter seg til kjøp og salg av produkter og tjenester.

Hansa Borg Bryggerier AS har en langsiktig gjeld til morselskapet Hansa Borg Holding på TNOK 78.196 per 31.12.2018.

I henhold til låneavtalen renteberegnes gjelden med 12 måneders NIBOR-rente pluss en margin på 1,5 prosentpoeng. Renter utgjør TNOK 2 350 for 2018

Hansa Borg Bryggerier AS har en langsiktig fordring på Olden Brevatn AS på TNOK 22.018 per 31.12.2018.

I henhold til låneavtalen renteberegnes gjelden med 12 måneders NIBOR-rente pluss en margin på 1,5 prosentpoeng. Renter utgjør TNOK 565 for 2018

Hansa Borg Bryggerier AS har mottatt konsernbidrag fra morselskapet Hansa Borg Holding AS på TNOK 2.350 pr. 31.12.2018. Netto konsernbidrag NOK1.809 er ført direkte mot annen innskutt egenkapital i balansen.

Kjøp av varer for videresalg fra Nøgne Ø Det Kompromissløse Bryggeri AS i 2018 med TNOK 11.657, fra Austmann AS med TNOK 9.748 og fra Olden Brevatn AS med TNOK 17.195.

Salg av konserntjenester knyttet til regnskapsføring mm. til Austmann Bryggeri AS og Olden Brevatn AS utgjør TNOK 240 til hvert av selskapene.

Note 17 Varebeholdning

	2018	2017
Lager av råvarer	26 013	22 775
Lager av varer under tilvirkning	4 086	5 898
Lager av egentilvirkede ferdigvarer	44 521	45 945
Sum varebeholdning	74 620	74 618

Varebeholdningen er vurdert til anskaffelseskost fratrukket ukurans med 1,3 mill.

Note 18 Fordringer

Kundefordringer	2018	2017
Kundefordringer til pålydende	183 700	194 912
Avsetning til tap på kundefordringer	-4 800	-4 025
Kundefordringer i balansen	178 900	190 887

I tillegg har en gitt langsiktige lån til kunder som utgjør 47.441 pr. 31.12 (som vist nedenfor)

Fordringer med forfall senere enn ett år	2018	2017
Andre kortsiktige fordringer	0	0
Andre langsiktige fordringer	47 441	32 189
Sum	47 441	32 189

Note 19 Salgsinntekter

Konsernet selger sine produkter hovedsaklig i Norge til både dagligvarekjeder og utelivsmarkedet.